

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 22 กำหนดว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มาตรา 24 ยังกำหนดว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดหาเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกสาระวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจไปเรียนรู้พร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน จากแหล่งวิทยาการ ประเภทต่างๆ และประการสำคัญที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ทำให้เกิดได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มาตรา 25 กำหนดว่าต้องดำเนินการส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬา และนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ อย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพ (ัญลักษณ์ ศรีสร้อย. 2555 : 2)

แหล่งเรียนรู้ คือ แหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยอย่าง กว้างขวาง ต่อเนื่อง และสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในโรงเรียนและในชุมชนที่มีคุณค่าและประโยชน์

ต่อการจัดการศึกษา เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องคอมพิวเตอร์ สนามกีฬา สวนเกษตร สวนหย่อม สวนสมุนไพร สภาพแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ บุคคล องค์กร องค์กรความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณี อาชีพ วิถีชีวิตที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความสนใจใคร่เรียน และเป็นบุคคลที่มีการเรียนรู้ ตลอดชีวิต โดยมีหลักการดำเนินงาน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและแนวคิดที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้มีบทบาทหน้าที่ ในการจัดการศึกษาที่หลากหลายในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นแหล่งในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลสำหรับผู้เรียน ได้มีการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้วิทยาการต่างๆ นอกจากนี้ปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้คิด ได้ทำ เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ และองค์กรต่างๆ ทุกภาคส่วน (สุทธิชล พ่อครองค์. 2555 : 3)

การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะที่สำคัญ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยมีพื้นฐานความเชื่อที่ว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนา ลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้ เป็นแนวทางในทางจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุทธิชล พ่อครองค์. 2555 : 3-4)

การใช้แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอนมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมาก เพราะสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุนการจัดหา จัดสร้าง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ในการจัด และการใช้แหล่งเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ผ่านการปฏิบัติจริง ในสภาพแวดล้อมจริง ฝึกทักษะในการคิด การสังเกต การทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบ ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ของตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งยังเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้และมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งรอบตัว มีความ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคม รักและผูกพันกับท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมรอบตัว (นงศ์ศรี ราชมณี. 2553 : 3)

แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพนั้น สภาพบริเวณอาคารสถานที่ในโรงเรียนต้องสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย สะดวก บรรยากาศอบอุ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนอยากมาโรงเรียน รักโรงเรียน สภาพห้องหรือแหล่งเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในโรงเรียนต้องมีความเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของห้องหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ต้องจัดให้มีปฏิบัติการที่สนับสนุนการเรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริง มีการนำคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียน การสอน มีการจัดระบบการให้บริการในการใช้ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยส่งผลต่อผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและมีมาตรการในการดูแล ซ่อมบำรุง และมีแนวทางเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการ ภายในห้องสมุดนั้น การจัดวาง การตกแต่ง มีความเหมาะสมและมีบรรยากาศเชิญชวน ให้ใช้บริการ มีสื่อสนับสนุนการสืบค้นข้อมูล อย่างหลากหลายเพียงพอทั้งสิ่งพิมพ์ และเทคโนโลยีต่างๆ มีการจัดกิจกรรมรักการอ่าน อย่างหลากหลาย จัดอย่างต่อเนื่องเป็นระบบครบวงจร กิจกรรมรักการอ่านนั้นมีความเชื่อมโยง กับการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการห้องสมุดที่ถูกต้องตามหลักสากลโรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการบริหารจัดการห้องสมุดด้วยระบบของเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2550 : 15)

โรงเรียนบ้านชาพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้รับการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 3 ในปีการศึกษา 2552 และผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน เมื่อปีการศึกษา 2554 เมื่อเข้าสู่โครงการโรงเรียนในฝัน โรงเรียนได้รับรู้บทบาท ที่มีความสำคัญ ต่อการพัฒนาโรงเรียนว่าเป็นการพัฒนาจากพื้นฐานเดิมของแต่ละโรงเรียนให้เป็นโรงเรียน ที่มีคุณภาพใกล้เคียงกับโรงเรียนในเมือง เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝัน (Lab school) เป็นการ

ก้าวไปด้วยกันบนเส้นทางสู่โรงเรียนต้นแบบ ดังนั้น ต้องมีการประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครูและการจัดการเรียนการสอน คุณภาพผู้บริหารและการบริหารจัดการสนับสนุนคุณภาพสื่อและแหล่งเรียนรู้ และความสำคัญของห้องสมุด ซึ่งเป็นโลกแห่งการเรียนรู้และให้ความสำคัญต่อการอ่าน พื้นฐานที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้และจากการสำรวจสถิติของการอ่านหนังสือของนักเรียนโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม พบว่า นักเรียนมีสถิติการอ่านอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจและมีค่าเฉลี่ยลดลงในระดับสูงขึ้น

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านชำพิทยาคมร่วมกับบุคลากรโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม จึงได้ทำการวิจัยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยในครั้งนี้

ปัญหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เป็นอย่างไร
3. ผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
2. ได้แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบสภาพและปัญหาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
2. ได้แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
3. ทราบผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
4. ผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสนเทศในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับโรงเรียน
และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความสนใจต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

- 1.1 พื้นที่เป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
- 1.2 กลุ่มเป้าหมาย คือ ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ร่วมวิจัยทั้งสิ้น 10 คน
ได้แก่

1.2.1 ผู้วิจัย

1.2.2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวม 8 คน

1.2.3 หัวหน้างานห้องสมุด 1 คน

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 27 คน ได้แก่

1.3.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน

1.3.2 หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ

1.3.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.4 ครูผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ ละ 1 คน รวม 8 คน

1.3.5 ครูผู้รับผิดชอบห้องสมุด 1 คน

1.3.6 ตัวแทนนักเรียน ห้องเรียนละ 1 คน รวม 15 คน

1.4 เป้าหมายในการพัฒนา คือ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย ได้แก่

2.1 เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนา

2.1.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

2.1.2 การให้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

2.2 เนื้อหาด้านแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ได้แก่

2.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 การศึกษาดูงาน

2.2.3 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

2.2.4 การนิเทศภายใน

3. ขอบเขตด้านระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยกระบวนการวิจัยใช้รูปแบบกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ วงจรการวิจัยแบบ PAOR ตามแนวคิดของ เคมมิส และแมคแทกการ์ท (Kemmis and Mc Taggart. 1998, อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 301-303) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action)

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation)

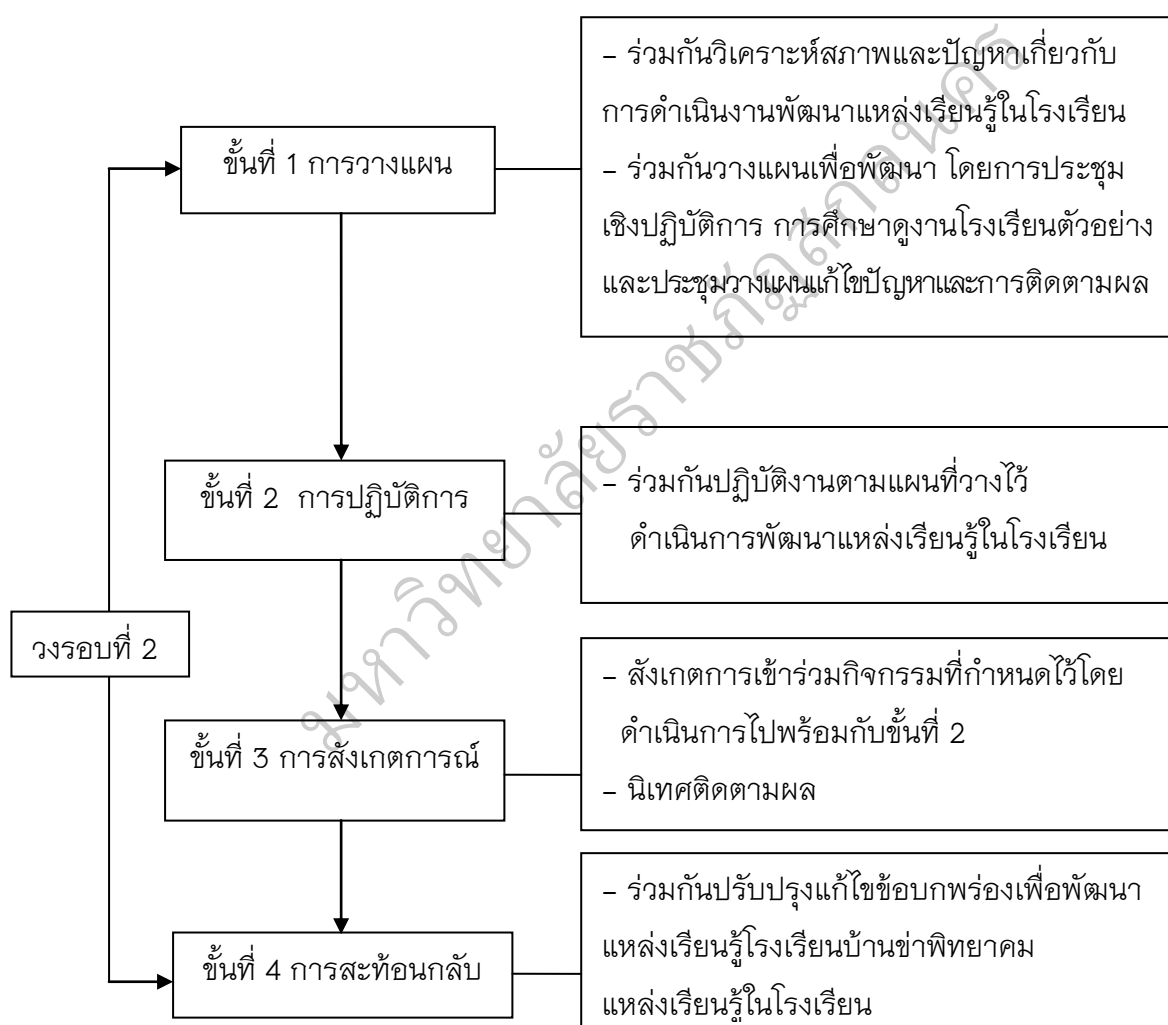
ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

4. ขอบเขตด้านเวลา

กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ ตุลาคม พ.ศ. 2556 ถึง มกราคม พ.ศ. 2557 และจะดำเนินการต่อไปในวงรอบที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart (1991 อ้างถึงใน อองอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 301-303) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้งานวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน หมายถึง สถานที่ต่างๆ ภายในโรงเรียนที่นักเรียน และครูใช้เป็นแหล่งประกอบกิจกรรมการเรียนรู้หรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องปฏิบัติการต่างๆ จำนวน 9 แหล่ง ได้แก่

- 1.1 ห้องสมุด
- 1.2 ห้องวิทยาศาสตร์
- 1.3 ห้องคอมพิวเตอร์
- 1.4 ห้องภาษาต่างประเทศ
- 1.5 ห้องคณิตศาสตร์
- 1.6 ห้องภาษาไทย
- 1.7 ห้องสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 1.8 ห้องศิลปะ
- 1.9 ห้องสุขศึกษาและพลศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่นำมาใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย

- 2.1 แนวทางการพัฒนากลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศติดตามผล
- 2.2 กิจกรรมต่างๆ ที่นำมาใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3. สภาพการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นจริง เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

4. ปัญหาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

5. การประชุมปฏิบัติการ หมายถึง การจัดประชุมบุคลากรที่เราต้องการพัฒนา โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ความรู้ไปใช้ในการพัฒนาองค์กร

6. การศึกษาดูงาน หมายถึง การพาบุคลากรของโรงเรียนไปศึกษาค้นคว้าและเพิ่มพูนประสบการณ์โรงเรียนตัวอย่างที่มีการพัฒนาในด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเข้าใช้บริการและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ปรับปรุงจากเดิม โดยจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเข้ารับบริการ มีอุปกรณ์ที่สามารถใช้บริการได้ มีป้ายนิเทศที่ให้ความรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

8. การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในองค์กรเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นการรวมพลังกันเพื่อสร้างสรรค์ที่ดีกว่าให้แต่ละคนปฏิบัติงานในลักษณะต่างคนต่างทำ

9. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การดำเนินการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการและแนวทางการแก้ปัญหา และการพัฒนา โดยอาศัยความร่วมมือของผู้ดำเนินการวิจัยและกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด สามารถติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนา ซึ่งใช้เป็นวิธีวิจัยเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ของโรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม มีขั้นตอนในการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

9.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา เกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ ร่วมกันหาแนวทางดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม ร่วมกันวางแผนพัฒนาโดยการประชุมและศึกษาโรงเรียนตัวอย่างเพื่อวางแผนแก้ไขปัญหาและวางระบบติดตามประเมินผล

9.2 การปฏิบัติการ (Acting) หมายถึง ร่วมกันปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ โดยการดำเนินการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ การประชุมปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและการนิเทศภายใน

9.3 การสังเกตการณ์ (Observing) หมายถึง ร่วมกันสังเกต ติดตามและประเมินผล การดำเนินการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้

9.4 การสะท้อนกลับ (Reflecting) หมายถึง ร่วมกันปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้

10. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม ซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัย

11. ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2556 ที่ถูกเจาะจง ให้เป็นผู้ให้ข้อมูล

12. ตัวแทนนักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนบ้านชำพิทยาคมที่ถูกเจาะจงมาเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

13. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านชำพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ที่จัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งเป็นพื้นที่วิจัย

14. ครูผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ครูที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ต่างๆ โดยคำสั่งของโรงเรียนบ้านชำพิทยาคม ประจำปีการศึกษา 2556 จากผู้อำนวยการโรงเรียน